

نه بلاو كراوه‌كاني مائپه‌ري به‌هشت

۱۲ به‌لگه بوئه‌و موسولمانانه‌ي كه ۱۲ ي

ره‌بيعي يه‌كه‌م ناو ده‌نين مه‌لود و ناهه‌نگي تييدا ده‌گيرن

وه‌رگيرانى به‌ده‌ستكاريه‌وه : زريان سه‌رچناري

پيشه‌كي و پيداچونه‌وي : ماموستا عبدالرحمن حسين پور

۱۴۳۲ كوجي

چاپي سئيه‌م

مائپه‌ري به‌هشت

ba8.org

مائپه‌رينكي نيسلامي زانستي په‌روه‌رده‌يي يه و له‌پيناو بلاو‌كردنه‌وي نه‌و نيسلامه‌يه كه سه‌له‌في
صانح - پينغه‌مبه‌ري خوا (صلى الله عليه وسلم) و هاوه‌لاني (رضي الله عنهم) له‌سه‌ري بوون -
وه سه‌ر به‌ هيچ گروپ و لايه‌نيكي حيزبي نيه.

مائپهري بههشت

ئەو كتيب و بابەت و ليكۆئينهوه شهريانه بلاو دهكاتەوه كه دەبنه هۆي:

١. شارەزاکردنی موسولمانان و پهروهردەکردنیان لەسەر ريگا راستەكەي ئيسلام، ئەمەش دەستەبەر دەبێ بە گەرانهوه بۆ پهپهوه رهسەنه كەي ئيسلام، كه بریتی یه له قورئان و سوننەت، بە تېگهشتنی پيشين و پيشهوايانی ئوممەت.

٢. پاک کردنهوهی بیروباوهپ و رهوشتی موسولمانان، له دیارده كانی شیرک و کوفر و تاوان.

٣. پالائوتن و تهصفیه کردنی ئایینی ئيسلام له بیدعه و بۆچونه داهینراوه کان.

٤. وربا کردنهوهی موسولمانان له شوپنه واری خراپی ریوايه ته لاواز و ههلبهستراوه کان.

٥. پته و کردنی برایه تی یه کی راسته قینه لهسەر بناغه فراوانه جیگیره كەي ئيسلام و نههيشتن و كه مکردنهوهی ده مارگیری مهزهه بی و حیزبی.

ئامانجمان:

ئاشناکردنی کۆمه لگایه له ئيسلامی رهسەن و دروستکردنی تاك و کۆیه تی بۆ تېگهشتن له سه رچاوه كانی كه بریتین له قورئانی پیروژ و سوننه تی صه حیح و ئاشکراکردنی ئەو شتانه ی كه نامۆن به ئيسلام و خراونه ته نیویه وه به چه ندین دهسته واژه ی دهنگ و په رنگ و نوسراوی له بواره كانی بیروباوهپ و رهوشت و ئاکار و پهروه رده و زانست و پزیشکی و گه شه ی کۆمه لایه تی.

خودایه داوات ئی دهکەین دامه زرومان بکهیت ، و ته و فیتمان بدهیت بۆ هه ر کار و گوفتاریکی جوان و چاک به و شیوه یه یی که خۆت لێی رازیت.

ستافی مائپهري بههشت

سَمْرَدَانَ الْحَرَمِ الْحَرَامِ

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا ، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَا هَادِيَ لَهُ .
وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى عَلِيٍّ مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ ..

تی نه فکرین و بیرنه کردنه وه ای له موسولمانان کردووه که به بی ترس له لی پرسینه وهی خوی گه وره بیدعت (واته: شته زیادکراوه کان بو دین) تیکه ل به دین بکن، چون هر موسولمانیک توژی بیر له یه که مین پوکنی نیسلام بکاته وه نۆر به باشی بو یه وه دهرئه که ویت که ههروه کو چۆن شایه تی دان به وشه ی پیروزی (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) هه یه و پیناسه ی نه هلی ته وحیده، ههروه هایش نیقرار کردن به (أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ) گه وره ترین به لئین و په یمانه بو دورکه وتنه وه له بیدعت، چون هیچ که س به موسولمان ناژمیتریت هه تا نیقرار به پیغه مبه رایه تی پیغه مبه ر موحه ممه د نه کات ﷺ وه به و نیقراره ییش هه مو بیدعت تیکی له خوی قه ده غه کردووه، چون کاتیک که دیانی به وه داهینا که موحه ممه د ﷺ نیردراوی خوی نه بی بزانی که پیغه مبه ر موحه ممه د ﷺ له لایه ن خواوه جگه له ئاینی پیروزی نیسلام هیچی نه هیناوه و نیسلامیش به شه هاده تی قورئان کامل بووه و پیویستی به کامل کردن نییه، به لام به داخه وه هه مورپوژتیک زیاتر له پوژانی رابوردوو له لایه ن موسولمانانی نه زانه وه شتی تازه داهینراوه و تیکه ل به دین کراوه نه کریت .

یه کیک له و بیدعانه ئاههنگ گێرانه به بۆنه ی یادی له دایک بونی پیغه مبه رمان موحه ممه د ﷺ که به داخه وه له ناو موسولماناندا به به شیک له دین چاوی لی ئه کریت . سوپاس بۆ خوا که زانایانی موسولمان هر له سه ره تای داهینانی ئه م بیدعه ته وه تا ئیستا به رده وام موسولمانانیا ن له حه قیقه تی ئه م بیدعه ته ئاگادار کردۆته وه . ئه م نامیلکه ی که له به رده ستانیه له لایه ن برای به رپیز کاک زریان سه رچناریه وه وه رگێر دراوه بۆ سه ر زمانی کوردی له گه ل ئه وه دا که زۆر کورته به لام کۆمه له به لگه یه کی جوانی له خو گرتووه . هیوادارم که خوی گه وه بیکات به هوی داچله کاندنی کۆمه لیک له موسولمانان .

بۆ زیاتر شاره زابون له م بابته به گه رینه وه بۆ کتیبی :

" لیکۆلینه وه یه کی بابته ی و زانستیانه ده رباره ی :

حوکمی یادی مه لود خویندنه وه و ئاههنگ گێران

به بۆنه ی له دایک بونی باشتزینی پیغه مبه ران ﷺ "

ئاماده کردنی مامۆستا : عبد الغفور عبد الله صالح .

وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ .

عبدالرحمن حسین پور

یه که می ره بیعی یه که می سالی ۱۴۳۱ ی کۆچی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سه ره تا سوپاس و ستایش بۆ خودای جیهانه کان، وه درودو سه لام له سه ره پیغه مبه رمان که به پریتزترین دروستکراویتی. خوینه ری به ریژ! ئەمه چه ند (به لگه) یه که بۆ ئه و موسولمانانهی که به بۆنه ی له دایک بونی باشترین پیغه مبه ره وه ﷺ، ئاهه نگ ده گپن، داواکارم له خوی گه وره که سودی لیببینن:

به لگه ی یه که م

۱- پیغه مبه ری خوا ﷺ بۆ خویشی ئه مری پیکراوه که شوینی شه ری الله بکه ویت :

له راستیدا خوی گه وره فه رمانی کردوو به پیغه مبه ره که ی ﷺ، که ته نها شوین ئه و شه ریعه ته بکه ویت که خوی بۆی ناردوو، وه به هیچ جوریک نه که ویتته شوین ویست و بۆچونی خوی یان هه واوه وه سی که سانی تر، وه که له قورئانی پیروزدا پیی ده فه رمویت: ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ [الجماعه : ۱۸] .

واته : پاشان ئیمه "ئهی موحه ممه د" تۆمان خسته سهر شه ریعته تیکی ته و او
ده رباره ی هه موو کاروباره کانی دین و دنیا، دهی تۆش شوینی بکه وه و نه که ی
بکه ویته دوای هه و او ئاره زوی ئه وانه ی که نازانن .

که واته به پیی ئه م ئایه ته و چه ندین ئایه تی تریش که هاوشیوه ی ئه ون،
سه رجه م خواپه رسته یه کان (توقیفی)ن، به و واتایه ی که جیگه ی چاکسازی
تیدانا بیته وه و به بیرو بۆچونی هیچ که سیک ده ستکاری ناکریت، به لکو خواپه رسته ی
پیویسته تنها به گویره ی ئه و شه رعه بیت که خوی گه وره خوی بۆی داناوین،
هه ر بۆیه خوی گه وره له چه ندین شویندا فه رمان ده کات ته نانه ت به
پیغه مبه ره که شی ﷺ، که شوین شه ریعته و وه حی خوی بکه ویت، ئه وه تا خوی
گه وره ده فه رمویت: ئه ی موحه ممه د پیمان بلی: ﴿إِنْ أَتَّبِعْ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ﴾ [
الأحقاف : ۹] .

واته : من تنها شوین ئه و شه ریعته ته ده که وم که به وه حی خوی بۆم دیت.

له رۆشنایی ئه م ئایه تانه وه سه رجه م زانا یان بۆچونیا ن وایه که په رسته نه کان
ده بیته به شیوه ی (شوین که وتن) بن، نه ک (داهینان) واته : (الإِتْبَاعُ لَا الإِبْتِدَاعُ).

به لگهی دووهم

۲- خوی گه وره ناردنی پیغه مبه ر^ﷺ به نیعمه ت داده نییت نه که له دایک بوونی :

ئه گهر به جوانی وردبینه وه له قورئانی پیروز، ده بینین خوی گه وره بهنده کانی خوی به وه منه تبار کردووه که پیغه مبه ریکی له خویان بو ناردون^ﷺ، نه که منه تباریان بکات به له دایک بونه که ی، خوی گه وره ده فه رمویت: ﴿لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾ [آل عمران: ۱۶۴].

واته : باوه پداران منه ت باری چاکه ی خودان، که یه کیکی له خویان ناردووه پیغه مبه ریان بی، نیشانه کانی خویان به سه ردا ده خوینیته وه به پاکی رایانده هینیت، وه قورئان و کارزانیان فیرده کات، هه رچه نده که له پیس هاتنی ئه وه له گومراییه کی ئاشکرادا بوون .

به لگهی سی یهم

۳- سه له فی صالح رۆژی له دایک بونی پیغه مبه ریان^ﷺ به رۆژیکی ئاسایی

چا ولی کردوه :

پیشینه چاکه کانمان هه رگیز نه چون له رۆژی له دایک بونی پیغه مبه ردا^ﷺ، خواپه رستی و کاری خیری تایبه تی ئه نجام بدهن، به لکو هه روه ک رۆژه

ئاساییه کانی تر ته ماشایان کردووه، ئەگەر کارێکی وایان بکردایه ئەوا بیگومان پیمان دهگه یشت و لییان نه ده شار دینه وه، هه مومان ده زانین که پیشینه کانمان (ئه سحابه و شوینکه و توانیان) زیاترین خۆشه ویستی و به گه وره دانان و شوین که و تنیان هه بووه بۆ پیغه مبه رمان ﷺ.

زانای پایه بهرز (أبو عبدالله الحفار المالکي " ۱ / ۸ ک) ده فه رموئیت: (وهک ده زانن که پۆژی هه یینی باشتترین پۆژه له هه فته دا، وه باشتترین خوا په رستیش که له پۆژدا ئە نجام بدریئ به پۆژو بونه، که چی پیغه مبه رمان ﷺ لئی قه ده غه کردوین که پۆژانی هه یینی به پۆژوین، ئە مه ش به لگه ی ئە وه یه که نابیت هیچ په رستنیک دابهینین و په یوه ستی بکهین به کات و شوینیکی تایبه تیه وه ئە گه ره له شه رعدا نه هاتبیت، ئیتر هه ره په رستنیک له شه رعدا نه هاتبوو نابیت له خۆمانه وه ئە نجامی بدهین، چونکه کۆتایی ئە م ئوممه ته ناتوانن شتیکی وا بهیننه ئاراوه که له سه ره تاکه ی باشتربیت، ... که واته (والخیر کُلُّه فی اتباع السلف الصالح)، باشتترین کار ئە وه یه که له ریگه ی پیشینه چاکه کانه وه برۆین. (المعیار المعرب ۷ / ۹۹).

به لگه ی چوارهم

۴- بۆچی رۆژی دوانزه ی رهبیعی یه کهم نه کرا به سه ره تای سائی کۆچی؟

ئه گهر ته ماشای زانستی خه لیفه ی به ریز (عمری کوری خطاب) بکهین، ئینجا تیده گهین بۆچی کاتیک که میژوی ئیسلامی ده ستنیشان کرد، هه ستا کۆچ کردنی پیغه مبهری کرد به سه ره تای میژوو، نه ک لاسایی گاوره کان بکاته وه له دایک بونی پیغه مبهر ﷺ بکات به سه ره تای میژوی ئیسلام. چونکه کۆچ کردنه که ی سه ره تایه ک بوو بۆ سه رکه وتنی دینه که ی، ئایا ده زانیت بۆچی رۆژی له دایک بونی پیغه مبهری ﷺ نه کرد به سه ره تای میژوی ئیسلام؟ له بهر ئه وه ی که راستییه پرواتاکان بخاته پیش هه ندیک بۆنه ی لاوه کی یه وه.

به لگه ی بینجه م

۵- یادکردنه وه ی له دایک بونی پیغه مبهر ﷺ بیدعه تیکه که شیعه کان دایان

هیناوه :

موسولمانی خوشه ویست! بزانه یه کهم کهس که ئاههنگی مه ولودی پیغه مبهریان داهینا ﷺ، خه لیفه (فاطمیه) کان بوون له شاری قاهره که له سه ده ی چواره می کۆچیدا بوو، نه ک هه ر به ته نها له دایک بونی پیغه مبهرمان ﷺ،

به لگو شهش یادیان داهینا: له دایک بونی پیغه مبه ر علیه السلام، له دایک بونی ئیمامی عهلی و فاطیمه و حه سه ن و حسین علیهما السلام وه یادی له دایک بونی خه لیفه ی سه رده می خوئیان، ئیتر ئه م بیدعه یه له ناو موسولماناندا مایه وه تاکو (لأَفْضَلُ ابْنِ أَمِيرِ الْجَبَلِوت) "٥١٥ك" بووه مایه ی نه هیشتن و له بیر بردنه وه ی له ناو خه لکدا، ئیتر ئه وه بوو له سالی (٥٢٤ك) دا دوباره له سه رده سستی فه رمان ره واکان ته شه نه ی کرده وه، له کاتی کدا خه ریک بوو به ته واوه تی له بیر خه لک بجیته وه.

که واته به گویره ی ئه م میژوه، ئوممه تی ئیسلام به هیچ شیوه یه ک یادی مه ولودیان نه کردو ته وه تا وه کو کاتی هاتنی ده سه لاتی ده وله تی فاطمیه کان، جا ئایا ئه و (فاطمی) یانه که شیعه مه زه به بیش بون، پیویست ده کات ئیمه شوئیان بکه وین و لاساییان بکه ینه وه، وه ئه وه ی ئه وان دایان هینا له خو مان و له خه لکیشی بکه یین به دین؟؟ یا خود ئه وه نده پیرو ز بکریت، تا کو هه ندیک له موسولمانانی ئه مرو ده لئین شه وی له دایک بونی پیغه مبه ر علیهما السلام له شه وی قه دریش به ریزتره !!

به لگه ی شه شه م

۶- به لگه یه کی راست به دهسته وه نیبه له سه ر نه وه ی که پیغه مبه ری نیسلام

له دوانزه ی رهبیعی یه که مدا له دایک بوبیت:

ناهنگ گپری به پریز! ئایا ده زانیت که میژنوسان جیاوازیان هه یه له دستنیشان کردنی ئه و مانگه ی که پیغه مبه ری تیدا له دایک بووه ﷺ، هه ندیکیان ده لئین له مانگی ره مه زاندا له دایک بووه، به لام ژورینه یان له سه ر ئه و بۆچونه ن که له مانگی رهبیعی یه که مدا له دایک بوبیت، پاشان ئه مانیش ناکۆکیان هه یه له سه ر ده ست نیشان کردنی پۆژی له دایک بونه که ی!

بۆیه گوتراوه (۲) ی رهبیعی یه که م له دایک بووه ئه مه ش گوته ی (ابن

عبد البره، وه یان (۸) ی مانگ له دایک بووه ئه م میژوووه (ابن حزم) به سه حیحی داناوه و ژوربه ی ئه هلی حه دیت له سه ر ئه م بۆچونه ن، وه گوتراویشه پۆژی (۹) ی مانگ له دایک بووه ئه مه ش (أبو الحسن ی ندوی) و (کوثری) به راستیان داناوه، وه گوتراوه (۱۲) ی مانگ له دایک بووه، ئه مه ش (ابن إسحاق) باسی کردووه، وه گوتراویشه (۱۷) ی مانگ یان (۱۹) ی مانگ له دایک بووه ...

ئه م جیاوازیه ش ته نها به لگه ی ئه وه یه که ئه سحابه کان سورنه بون له سه ر ده ستنیشان کردنی به رواری له دایک بونه که ی و گه یاندنی پیمان، جا ئه گه ر ئه و

پۆژە ئاههنگ و په رستنی تایبه تی تیا بکرایه، ئهوا زۆر به جوانی پیمان دهگه یشته به بی جیاوازی، وه له دایک بونی پیغه مبهریان ﷺ زۆر به وردی دیاری ده کرد.

سهیر له وه دایه که جارانیس هه ندیک له فه رمان په واکانی (ئه ربیل) واتا هه ولیری ئیستا، سالیك له (۸) و سالیك له (۱۲) ی رهبیعی یه کهمدا ئاههنگی مه ولودیان ده گپرا، چونکه خۆیشیان دلنیا نه بوون له پۆژی له دایک بونه که ی.

((بۆ زیاتر ئاشنابون به م باسانه بروانه "ابن خلکان ۱ / ۴۳۷") .

به لگه ی جهو ته م

۷- پیغه مبهری خواﷺ له رهبیعی یه کهمدا کۆچی دوایی کردووه نه گه ر یاد کردنه وه شه ری بیت که واته ئه و مانگه هه م مانگی خۆشی و ئاههنگه هه م مانگی دلتهنگی و ماتمه مه :

ئه گه ر بلین باشه با وابیت (۱۲) ی رهبیعی یه کهم پیغه مبه رمان ﷺ له دایک بووه، ئهوا کتومت ئه و میژووه ده کات که تیایدا وه فاتیشی کردووه، (پۆژی دووشه ممه ۱۲ ی رهبیعی یه کهم) ، ئیتر دلخۆشی و شادی و ئاههنگ گپران له پیشته ر نییه له خه فته و بی تاقه تی ده ربهرین، له رابوردوشدا زۆر له زانایان موسولمانانیا ن له م راستیه ئاگادار کردۆته وه، وه ک ئیمامی (تاج الدین الفاکهائی " ۷۳۴ ک") وه (ابن الحاج المالکي " ۷۳۷ ک") خاوه نی کتیبی (المدخل) که ده فه رمویت: (زۆر زۆر جیگه ی سه رسوپمانه، که موسولمانان له م مانگه دا یادی له دایک بوونی پیغه مبه ر ﷺ ده که نه وه

به گۆرانی و خوۆشی و شادی دهر برین وه که له پیشه وه باسمانکرد، چونکه له راستی دا پیغه مبهری مه زن ﷺ له هه مان مانگدا وه فاتی کردووه و گه راوه ته وه بۆلای خوی خوئی، به وه فاکتر دنه که یشی ئوممه تی ئیسلام توشی ناخوۆشی و نار هه تیه کی وا گه وره بووه، که هیچ مهینه تیه که به ئه ندازه ی وه فاتی کردنه که ی کاریگه ر نه بووه له سه ریان، بۆیه له م مانگدا پیویسته زیاتر فرمیسک به چاوه کانماندا بیته خواره وه و دلگران بین به پروادی وه فاتی پیغه مبهرمان ﷺ، که چی ته ماشا ده که یه ت له م مانگه پیروژه دا موسولمانان چۆن خوۆشی و شادی دهر ده برین و یاری و مه زاق ده که ن) (مدخل الشرع الشریف ۲ / ۱۶) (۱).

به لنگه هه شتم

۸- ئاههنگ گێران بۆ له دایک بونی پیغه مبهر ﷺ چا ولیکه ریه بۆ گا وره کان :

شتیک جیگای تیپرامانه، ئه ویش ئه وه یه که ئاههنگی مه ولودی پیغه مبهر ﷺ زیاتر له وولاتانه دا سه ری هه لداوه که هاوسین له گه ل گا وره کاندای، بۆ نمونه سوریا و میصر، ئیتر چونکه گا وره کان سالانه ئاههنگی یادی له دایک بوونی (عیسا ﷺ) ده که نه وه، یان سالانه له رۆژی له دایک بونی ئه ندامانی خیزانه کانیا ن ئاههنگ

(1) وه رگێر: جا برای به ریزم هه رکه سمان بینویه که یادی له دایک بونی بۆ مندال یان خوۆشه ویستانی خوئی کردییت، ئه مه ته نها له کاتی کدا بووه که له ژیا ندا ماوه، به لأم له دوا ی مردنیا ن هه رگیز نه مان بینویه یادی له دایک بونی بۆ بکات، به لکو سالیادی کوچ کردن و یادی ماته مینی بۆ گێراوه، ده ی موسولمانان په ند وه رگرن!!!).

(مامۆستا عبد الرحمن / مه به ست له م قسه یه ئه وه یه که خه لکی واده که ن نه ک شه رمی و په وا بییت، چونکه له شه ریه تی خوا دا سالیادی له دایک بون و کۆچ کردن هه چیا ن پێکه پێ درا و نین.

ده گپین، ئەمەش بۆتە هۆی خیرا بالۆ بونە وهی ئاهەنگی مه ولود له نیوان موسولمانانیشدا.

ئەم بۆچونەش (الحافظ مُحَمَّدُ شَمْسُ الدِّينِ السَّخَاوِي الشَّافِعِي " ۹۰۲ ك")
پشتگیری لیکردوه و گوتویه تی : (وَإِذَا كَانَ أَهْلُ الصَّلِيبِ اتَّخَذُوا لَيْلَةَ مَوْلِدِ نَبِيِّهِمْ
عِيدًا أَكْبَرَ، فَأَهْلُ الْإِسْلَامِ أَوْلَى بِالْتَّكْرِيمِ وَأَجْدَرُ) !!

واته : ئەگەر خاچ په رسته کان شه وی له دایک بونی پیغه مبه ره که یان کردوه
به و ئاهەنگه گه وره یه، ئەوا موسولمانان له پیشترن که ئەو ریزه بنین له
پیغه مبه ره که یان ، ئەم گوته یه شی له لایەن (المُلا عَلِي الْقَارِي " ۱۰۴ ك) هوه
به رپه رچ دراوه ته وه به وهی که ده لیت: (قُلْتُ: مِمَّا يَرُدُّ عَلَيْهِ إِنَّا مَأْمُورُونَ بِمُخَالَفَةِ أَهْلِ
الْكِتَابِ) .

واته : ده لیم : ئەوهی به رپه رچی ئەو گوته یه ی پی دەدریته وه ئەوه یه که
ئیمه فه رمانمان پی کراوه پیچه وانە ی گاورو جوله که کان بکه ین. (المورد الروي في
المولد النبوي/ ۲۹).

به لگه ی نۆیه م

۹- ئاههنگ گێران بۆ له دایک بونی پیغه مبه ر ﷺ به لگه ی خوشه ویستی پیغه مبه ر ﷺ نییه :

خوشه ویستی دهر برین بۆ پیغه مبه ر ﷺ به ئاههنگ گێران نایه ته دی، به لکو به کارکردن به سوننه ته کانی دیتته دی، وه پیش خستنی گوته کانی به سه ره موو گوته یه کداو به رپه رچ نه دانه وه ی حه دیسه کانی، وه پیویسته ئه وه یش بزانی که پیغه مبه رمان ﷺ خۆی و هاوه له کانیشی دینداریان به شیوه یه ک کردوو که ئاههنگ گێران به بۆنه ی یادی له دایک بونی تیدانه بووه، که واته ئیمهش هه ر ئه و دینداریه مان به سه که پیغه مبه ر ﷺ و هاوه له کانی کردویانه .

وه که خوای گه و ره ده فه رمویت: ﴿فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا﴾ (یونس ۵۸) دلخۆشبوون به پیغه مبه ر ﷺ په یوه ست نییه به ته نها رۆژیکه وه، به لکو پیویسته موسولمان له هه موو ساتیک له ساته کانی ژیانیدا دلخۆش بیت به پیغه مبه ره که ی ﷺ، وه په یوه ست بیت به فه رمانه کانی و دورکه وتنه وه له و شتانه ی که نه هی لیکردوو، وه ملکه چ بیت بۆ سه رجه م یاساو شه ریه ته که ی که له لایه ن خوای گه و ره وه هی ناویتی، که واته دلخۆشی دهر برین له یه ک رۆژدا کۆنا بیتته وه، به لکو با هه ول بده ین هه موو رۆژیک سوننه تیکی تازه له سوننه ته کانی فی برین و زیاتر پابه ندی فه رمانه کانی بین و به ندایه تی بۆ خوای گه و ره ئه نجام بده ین، هه تاکو به

پشتیوانی خوا لاوازیمان بگوریت به به هیزی، وه زیاتر یاساکانی بیروباوهره که مان و بنه ماکانی ئیسلام له ناخماندا بچه سپینین .

به لگه ی دهیهم

۱۰ - له زۆربه ی ئاههنگ گێرانه کاندای زیاده روهی له مه دهی پیغه مبه ردا ﷺ

ده کریتا:

ئاههنگ گێری به ریز، موسولمانی ئازیز! بۆ زانیاریت پیغه مبه رمان ﷺ ده فه رمویت: ((لَا تُطْرُونِي كَمَا أَطْرَتِ النَّصَارَى ابْنَ مَرْيَمَ فَإِنَّمَا أَنَا عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ)) (البخاري) .

واته: من زیاده روهی مه کهن له وه سفکردنمدا وه ک چۆن گاوره کان زیاده روهی بیان کرد له (کورپه که ی مه ریه م) دا ، من به نده ی خوام بویه ته نها پیم بلین : به نده و نیردراوی خوا.

به لام زۆربه ی ئه و ئاههنگی مه ولودانه پرن له زیاده روهی و پیا به لدانی ناشه رعی به سه ر پیغه مبه ردا ﷺ، ته نانه ت هه ندیک له وانه ی که خۆشیان پشت گیری ئاههنگی له دایک بون ده کهن دانیان ناوه به م راستییه داو ده لێن که جاری واهیه گوته کانیان ده گاته پله ی کوفریش!!

به تایبه تی کاتی که ئه وانه ی ده رباره ی ئاههنگی مه ولود شت ده نوسن به بی ترس فه رموده هه لده به ستن به ده م پیغه مبه ره وه ﷺ، بۆ پشت راست کردنه وه ی

ئەم گوته یه مان ئەو هتا (عبد الله الغماري) که یه کی که له گه وره کانیا ن له م سه رده مه دا ده لیت: (ئەو کتیبانه ی که ده رباره ی مه ولود نوسراون پیرن له فرموده ی هه لبه ستراو، که ئەو فه رمودانه بونه ته بیرو باوه پریکی راسته قینه له لای زۆرینه ی خه لک، هیوادارم خوای گه وره یارمه تیم بدات بو نوسینی کتیبیک ده رباره ی مه ولودی پیغه مبه ر ﷺ که دوربیت له دوو شت، یه که م: فه رموده درۆو هه لبه ستراوه کان به دم پیغه مبه ره وه ﷺ، دووه م: هۆنینه وه و پریک خستنی نادروست و نابهجی، وه مه به ستم له وه یه که پیا هه لدان ی بی سنور نه خوازاوه، چونکه خوای گه وره ده فه رمویت : ﴿لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ﴾ [النساء : ۱۷۱] واته : زیاده ره وی مه که ن له دینه که تاندا .

هه روه ها مه دح کردنی پیغه مبه ر ﷺ به وه سف و سه نایه که تیایدا نه بیته ئەو ده بیته به هه لبه ستنی درۆ بو ی، که واته ئەو هه ره شه یه ی پیغه مبه ر ﷺ ده یگریته وه که ده فه رمویت: ((مَنْ كَذَبَ عَلَيَّ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ)) (مسلم) .

واته : هه رکه س به ئاره زوی خو ی درۆم به ده مه وه بکات ئەوا با شوینی خو ی خو ش بکات له ناو ئاگری دۆزه خدا .

وه فه زل و باشه کانی پیغه مبه ر ﷺ نابیت تیکه ل بکریته به ریوایه تی لاوازو هاو شیوه کانیا ن، چونکه په یوه ندی به خاوه نی شه ریه ته که مان و پیغه مبه ری

ئوممه ته که مانه وه هه یه ﷺ، که هه ر خۆی درۆدانه پالی لی حه رام کردوین و به تاوانه گه وره کانی داناوه، ته نانه ت (أَبُو مُحَمَّدٍ الْجُوْنِي شافعی باوکی ئیمامی حَرَمِيْن "۳۸ ك") گوتویه تی هه ر که س درۆ به ده م پیغه مبه ره وه ﷺ بکات پیی کافر ده بیّت.

بۆیه ئه و کتیبانه ی که ده رباره ی مه ولود و پوداوی ئیسراو میعراج نوسراون و پرن له زیاده رپه وی و شتی بی بنه ما ده بیّت بسوتینرین، له بهر ئه وه ی نوسه رو خوینه رانیسی نه سوتینرین له ئاگری جه هه نه مدا، خوا په نامان بدات) (من نقده لبردة البوصيري) ص ۷۵ .

ئیتر ئه وه ش بووه به باو له ناوخه لکدا که ئاههنگی مه ولود کۆتای ده هیئن به هه ندیک دهسته واژهی داهینراو و داوای یارمه تی و په ناگرتن پیی که ده بنه شیرک و هاوه لدانان بۆ خوای گه وره، ئیمه ش ده لئین : ولا حول ولا قوة إلا بالله .

به لگه ی یازدهیه م

۱ - یاد کردنه وه ی مه ولود کۆمه ئیک خراپه ی له خۆی گرتوووه :

هه ندیک له خراپه کانی ئاههنگی مه ولود که به داخه وه له ناو موسولماناندا باوه : ئه وانهی که ئاههنگی یادی مه ولود ده گین، به و که سانه ی که له سوننه ت تیگه یشتون و ئه و کاره ناکه ن ده لئین : ئه مانه خۆشه ویستیان نییه بۆ پیغه مبه ر ﷺ ! ئه وه یان له بیرنی

یه یان له بیرخۆیانی ده به نه وه که خۆشویستنی پیغه مبه ر ﷺ به شوین که وتنی ده بیئت نه ک به داهینانی شتی تازه بۆ دینه که ی، وه نه ک به و هه لّس و که وته سه یرو سه مه رانه ی که له ئاههنگی یادی مه ولوددا ده کریّت وه ک : کوژانه وه ی یان که م کردنه وه ی پۆشنایی و سه ربادان و شان هه لته کاندن و سرودو گوژانی و له م بابه تانه .. وه جگه له وه ش زیکرو ویردی هه لبه ستراو و چیرۆکی ناراست، بۆیه (الشیخ علی محفوظ الأزهری المصري الشافعی " ۱۳۶۱ ک)" ده فه رمویّت : (فیها إسرافٌ وتبذیرٌ للأموال، وإضاعةٌ للأوقاتِ فیما لا فائدهُ منه ولا خیرِ فیهِ) .

واته : له مه ولود گیژاندا ئیسراف و پاره به فیرو دانی تیدا یه ، وه کات کوشتنی تیا یه به شتی بیّ سودو بیّ خیره وه (الإبداع / ۳۲۴) .

وه ئه گه ر و امان دانا که مه ولود (مُباح) یش بیّت واته : ریپیدراو بیّت له شه رعدا ، ئه وای ئیمه یاسایه کی شه رعیمان هیه که ده فه رمویّت : (المباح إذا أدى إلى محرم، فإنه یحرم من باب سدّ الذرائع) .

واته : ئه و بابه تانه ی که له شه رعدا موباحن، ئه گه ر بونه هۆیه ک بۆ که وتنه ناو هه رانه وه ئه و خۆشیان هه رام ده کریّن چونکه ده بنه هۆی کردنه وه ی ده رگایه ک له سه ر هه رام کراوه کان^(۲) .

(۱) وه رگنێ / وه که خیره قوربانی ده که ن له بری ناوی (الله) لیهینان ده لّین: له پئی خواو مه ولودی پیغه مبه ر ﷺ، که ئه مه ش شیری ک و هاوه لدانانێکی ئاشکرایه ، ئیتر چۆن ئاههنگی مه ولود ریگه پیّ دراوه که ئه و هه مو خرابه یه ی له خۆ گرتوه .

به لگه ی دوازدهیه م

۱۲ - هه موو موسولمانان ته نانه ت ئاههنگ گپره کانی ش نهو یاد کردنه وهیه به بیدعه ت

دائه نین :

له پاستی دا سه رجه م موسولمانان یه ک پان له سه ر ئه وه ی که ئاههنگ گپران به بۆنه ی مه ولوده وه بیدعه یه ، به لام له وه دا جیاوازن که ئایا بیدعه یه کی باشه یان بیدعه یه کی خراپه ! بۆیه هه ندیکیان وه ک (ابن حجر والسیوطی والسخاوی) جگه له وانیش، به باشیان زانیوه ، له بهر به ده ست هینانی هه ندیک سودو قازانج که به گومانی خویان دیتته دی !!

به لام زانا لیکۆله ره وه کان، له کۆن و نویدا، فه توای حه رام بونی ئاههنگی مه ولودیان داوه ، به وه به لگه شه رعیه انه ی که له زیانه کانی بیدعه و زیاد کردنی شت بۆ دینه که مان ئاگادارمان ده که نه وه ، وه کو زانراویشه جه ژن و شادی ده برپین تیایدا به شیکه له کاروباری ئایینی، بۆیه ئه و زانایانه پئیرگیان کردوه له کردنه وه ی ده رگای خراپه یه کی به رجه سته و دیار، نه ک چاو برینه سویدیکی نادیار، چونکه کالای به ده ست هینانی ئه و سوده نادیاره ، کرده وه یه که که پیغه مبه ر ﷺ و هاوه لانی و شوین که وتوانیان له چه ندین سه ده ی سه ره تادا نه یان کردوه ، وه هه روه ها پیغه مبه رمان ﷺ هه رگیز جیاوازی نه کردوه له نیوانی بیدعه ی باش و بیدعه ی خراپ، به لکو فه رموویه تی: (إِنَّ كُلَّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ) سه رجه م بیدعه کان گومرایین.

بۆیه ئیمامی (مالک ی کوری أنس "۱۷۹ک") فه رموویه تی: (مَنْ ابْتَدَعَ فِي الْإِسْلَامِ بَدْعَةً يَرَاهَا حَسَنَةً، فَقَدْ زَعَمَ أَنَّ مُحَمَّدًا ﷺ خَانَ الرِّسَالَةَ !! لِأَنَّ اللَّهَ يَقُولُ "الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ" فَمَا لَمْ يَكُنْ يَوْمَئِذٍ دِينًا فَلَا يَكُونُ الْيَوْمَ دِينًا) (الاعتصام للشاطبي).

واته : هه رکه سئیک بیدعه یه ک بُوْئم ئیسلامه زیاد بکات و وایزانیّت که ئه و بیدعه یه باشه، ئه واپی وایه که موحه ممه د ﷺ خیانه تی کردوو له په یامه که ی خوا، چونکه خوی گه وره ده فهرمویت: ﴿وا له مپرووه دینه که تانم کامل کرد﴾ بویه ئه وه ی که ئه وسای دین نه بویت، ئه مپرو نابیّت به دین بومان .

هه ندیک له وزانیانہی که فه توای هه رامیّت ئاههنگی مه ولودیان داوه و به

بیدعه یان زانیوه:

۱- شیخی ئیسلام (ابنُ تَیْمِیَّة " ۷۲۸ک) په حمه تی خوی لیبت، له کتیبی (إقتضاء الصراط المستقیم) دا ده لیّت: (هه ندیک له خه لک دایان هیئاوه).

۲- ئیمام (أبو حفص تاجُ الدّینِ الْفَاکِہَانِی " ۷۳۴ک) په حمه تی خوی لیبت گوتویه تی : (ئاههنگی مه ولود بیدعه یه و کتیبیکی سه ربه خوی ده رباره ی هه رامیّت مه ولود نوسیوه).

۳- ئیمامی (شاطبی " ۷۹۰ک) په حمه تی خوی لیبت، گوتویه تی: که ئاههنگی مه ولودی پیغه مبه ر ﷺ بیدعه یه. له کتیبی (الاعتصام) دا باسی هه ندیک له جوړه کانی بیدعه ی کردوو، وه ئاههنگی یادی مه ولودیشی به یه کیک له بیدعه کان ژماردوو، پاشان به خرابی داناوه.

۴- زانای پایه رز (ابنُ الْحَاجِّ الْمَالِکِی " ۷۳۷ک) په حمه تی خوی لیبت، له کتیبی (الْمَدْحَل) دا ئاههنگی مه ولودی به بیدعه ناوبردوو.

۵- به ریژ ئیمامی (الشوکانی "۱۲۵۰ک") په حمه تی خوی لیبیت،
فهرمویه تی : (موسولمانان کۆران له سه ره ئه وه ی که خویندنه وه ی مه ولود
بیدعه یه).

۶- زانا (محمد عبد السلام خضر الشقیری) له کتیبی (السنن والمتدعات) دا
ده لیت : (ئاها ننگ گۆران به و بؤنه یه وه بیدعه یه کی خراپه و گومراییه).

۷- زانای پایه به رزی هند (أبو طیب شمس الحق العظیم آبادی "۱۳۲۹ک")
گوتویه تی : (ئاها نگی مه ولود بیدعه یه).

۸- ههروه ها مامۆستا به ریژه که شی (بشیر الدین قنوجی) که کتیبیکی سه ره
به خوی له و باره یه وه نوسیوه به ناوی (غایة الکلام فی إبطال عمل المولد والقیام)،
وه ده توانیت ته ماشای تیبینیه کانی بکهیت له سه ره فهرموده ی (مَنْ أَحَدَثَ فِي أَمْرِنَا
هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ) که له (سُنُّ الدَّارِقُطِي) نوسیویتی.

۹- زانای پایه به رز (أبو عبد الله محمد الحفار المالکی " ۸۱۱ک) که یه کیکه
له زانایانی ولاتی مه غریب، ده فهرمویت : (شهوی مه ولود پینشینه چاکه کانمان " که
مه به ستمان پیی ئه سحابه و تابعینه کانه " تیایدا کۆ نه ده بونه وه بۆ خوا په رستی،
وه هیچ په رستنیکیان تیا ئه نجام نه داوه زیاتر له شه وه کانی تر، چونکه پیغه مبه ره
ﷺ هه رگیز له وه به گه وره تر دانانریت که له شه رعدا هاتوه " ناخریته پله و ریژی
خوایه تیه وه " هه رچه نده به گه وره زانینی پیغه مبه ره ﷺ یه کیکه له هۆکاره کانی

نزیک بونه وه له خوا، به لام پیویسته ته نها به و شیوازانه له خوا نزیک ببینه وه که له شهر عدا هه یه و زیاده پره وی تیدانه که یین... (المعیار المعرب ۷ / ۹۹).

۱۰ - زانای که م وینه و فه رموده ناس (محمد ناصر الدین الالبانی " ۴۱۹ ک) ده لیت: پیویسته نه می بکریت له و کاره و وازی لیبه یئریت .

۱۱ - زانای پایه به رزو موفتی ئوممه ت (عبد العزیز بن عبد الله بن باز " ۴۲۰ ک) ده لیت: (ئاهه نگ گپران به بونه ی یادی له دایک بونی پیغه مبه رو هیچ که سیکی تره وه دروست نییه، چونکه بیدعه یه و پیغه مبه ر ﷺ نه یکردوه).

۱۲ - زانای پایه به رز (مُحَمَّدُ بْنُ صَالِحِ الْعُثْمِیْنِ " ۴۲۱ ک) ده فه رمویت:

(ئه وشه وه زیندو ده که نه وه وه ک خویان ده لین، له به ر خۆشه ویستی پیغه مبه ر ﷺ وه ده یانه ویّت یادی پیغه مبه ر ﷺ به رز رابگرن، ئیمه ش پیمان ده لین: یا خوا به خیربیین ئه گه ر پیغه مبه رتان ﷺ خۆش ده ویّت، یا خوا به خیربیین ئه گه ر ده تانه ویّ یادی پیغه مبه ر ﷺ به رز رابگرن، به لام لیره دا پیوه ریکمان هه یه، که ئه و پیوه ره ش خودای (أَحْكُمُ الْحَاكِمِينَ) دایناوه، خۆش ویستنی پیغه مبه ر ﷺ پیوه ری تایبه تی خۆی هه یه، ئه ویش ئه و فه رمایشته ی خوای گه وره یه که ده فه رمویت: ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ﴾

واته: (ئه ی موحه ممه د - بلی ئه گه ر ئیوه خوای خۆتان خۆش ده ویّت، ده ی شوین ریبازی من بکه ون با خواش ئیوه ی خۆش بویت).

جا نه گهر مرؤف راستگوبیت له و بانگه شه یه ی که ده یكات و ده لیت خوا و پیغه مبه ره کهیم خوش ده ویت ﷺ، ده ی با شوینکه وته ی شهرعه که ی خوا بیت، وه شوین که وته ی نه و دینه بیت که پیغه مبه ر ﷺ هینا ویت، ئیتر هر که س شوین که وته ی نه و پیغه مبه ره ﷺ نه بیت نه و بانگه شه که ی درؤیه، چونکه نه و پیوره پیوره یکی راست و دروسته، باشه لیزه دا با ته ماشا بکهین، ئاههنگی شه وی له دایک بونی پیغه مبه ر ﷺ که داهینراوه، ئایا له شهرعی خوادا هاتووه؟ ئایا پیغه مبه ر ﷺ نه جامی داوه؟ ئایا خوله فای راشیدین کردویانه؟ ئایا نه سحابه کان و تابعینه کان کردویانه؟ ئایا تابعی تابعیه کان کردویانه؟ وه لامی نه م پرسیارانه ش هه مووی، بیگومان نه خیره! وه هر که سیکیش بانگه شه ی جگه له مه ده کات ده بیت به لگه ی شهرعی پیبیت: ﴿هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ [البقرة ۱۱۱].

كۆتايى

لە كۆتايىدا داواكارم لە خوائ گەورە كە لەسەر نوسىنى ئەم چەند بەلگە يە پاداشتى خيّرمان بداتەو، وە سودمەندى بكات بۆ موسولمانان، چونكە نيەتمان تەنھا سود گەياندەن، وە هيچ ئومىدئىكمان نيە جگە لە سۆزو بەزەيى خۆى، دەى خوايە تەنھا خۆت وەلامى داوكاريەكانمان بدەرەو، وە كارەكانمان واليىبكە كە تەنھا لەبەر پەزامەندى خۆت بيّت، خوايە گيان ھەر خۆت ھيدايەت دەرمانيت بۆ سەر ريگاي راست.